

Sygn. akt II Ka 505/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SO Mirosław Leszczyński (spr.) SO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Luby Filoc

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r.

sprawy **A. S.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 157 §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 24 lipca 2013 r. sygn. akt II K 316/11

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację oskarżonego za oczywiście bezzasadną; zasądza od A. S. na rzecz Skarbu Państwa 210 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 505/13

UZASADNIENIE

A. S. oskarżony był o to, że w dniu 19 października 2010r. Z. zadając cios M. D. złamał kość nosową bez przemieszczenia, złamał wyrostek oczodołowy oraz krwiak i stłuczenia okolicy oczodołu lewego, powodując tym naruszenie czynności narządów jego ciała na okres powyżej 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 157§1 kpk.

Sąd Rejonowy w Garwolinie wyrokiem z dnia 24 lipca 2013r. wydanym w sprawie II K 316/11 oskarżonego A. S. w ramach zarzucanego mu czynu:

I. uznał za winną tego, że w dniu 19 października 2010r. w Z., woj. (...) uderzył kilkukrotnie pięścią w twarz M. D. w wyniku czego doznał on złamania kości nosa bez przemieszczenia, skrzywienie przegrody nosa, złamania wyrostka oczodołowego kości jarzmowej lewej, krwiaka i stłuczenia okolicy oczodołu lewego, które to obrażenia powodowały rozstrój zdrowia trwający dłużej niż 7 dni, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 157§1 kk i za ten czyn na podstawie art. 157§1 kk wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 2 lat tytułem próby;

III. na podstawie art. 71§1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w kwocie 70 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł;

IV. na podstawie art. 46§1 kk orzekł od oskarżonego A. S. na rzecz pokrzywdzonego M. D. zam. ul. (...) (...) (...) M. kwotę 2664 zł tytułem obowiązku całkowitego naprawienia szkody oraz kwotę 3.000 zł tytułem zadośćuczynienia;

V. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę (...),78 w tym 120 zł opłaty, tytułem kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku złożył oskarżony A. S.. Na mocy art. 444 kpk i art. 425 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości na swoją korzyść. Na podstawie art. 427§1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 2, 3 i 4 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I/ naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 2 w zw. art. 170 kpk i art. 366 § 1 kpk, art. 4 w zw. art. 170 kpk i w zw. z art. 366 § 1 kpk, art. 5 § 2 kpk, art. 7 kpk w zw. art. 424 § 1 pkt 1 kpk, art. 193 § 1 kpk, poprzez:

- rozstrzygnięcie istniejących w sprawie i niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego;

- wybiórcze i jednostronne uwzględnienie twierdzeń z opinii biegłych sądowych, opierając się wyłącznie na przyjętym przez siebie, bez żadnego uzasadnienia, bezgranicznym daniu wiary "konsekwentnym i do tego ze świadomością grożącej mu za zaznawanie niezgodne z prawdą odpowiedzialności karnej zeznaniom pokrzywdzonego";

- oddalenie wniosków dowodowych oskarżonego wbrew ustawowym przesłankom i nieprzeprowadzenie ich "wobec braku obiektywnych podstaw do zakwestionowania wiarygodności zeznań M. D.";

- niestosowanie zasady bezstronności, według której, prowadzący postępowanie karne powinien ulegać w całym jego toku imperatywowi niezachwianego obiektywizmu oraz "uwzględnianiu" wszelkich okoliczności sprawy, czego Sąd zaniechał, nie odnosząc się do opinii obu biegłych w kwestii niemożności ustalenia przyczyny wystąpienia u pokrzywdzonego skrzywienia przegrody nosa na podstawie istniejących dowodów a także pominięciu sugerowanego przez biegłego sposobu, uznając zeznania pokrzywdzonego za wystarczające w tym zakresie;

II/ wynikający z powyższych naruszeń błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wydanego orzeczenia, a polegający na przyjęciu, iż na A. S. skutek uderzenia pięścią w twarz M. D. spowodował u niego skrzywienie przegrody nosa, a tym samym konieczność przeprowadzenia zabiegu operacyjnego, podczas gdy zarówno biegły specjalista chirurgii stomatologicznej i szczękowo-twarzowej dr hab. n. med. M. R. nie był w stanie jednoznacznie ocenić, czy skrzywienie to miało charakter pourazowy czy było związane z wcześniej obecną wadą, a także czy było wynikiem urazu doznanego w trakcie zajścia 19.10.2010 czy też wcześniejszych" u pokrzywdzonego oraz, że "stwierdzone u poszkodowanego skrzywienie przegrody nosa pozostaje kwestią dyskusyjną" jak i biegły sądowy z zakresu chirurgii ogólnej zajął identyczne stanowisko;

III/ rażąca surowość orzeczonego na podstawie art. 46 § 1 k.k. na rzecz M. D. obowiązku całkowitego naprawienia szkody w kwocie 2.664, w przypadku gdy zdecydowaną większość tej sumy stanowi koszt zabiegu operacyjnego, dotyczącego skrzywienia przegrody nosowej oraz koszt związanej z nim konieczności wyleczenia chorych zębów pokrzywdzonego, celem wykonania zabiegu, a także orzeczonej kwoty 3000 zł tytułem zadośćuczynienia za "ból i cierpienia, w tym również na skutek przebytej operacji przegrody nosa", a także biorąc pod uwagę fakt, iż oskarżony od początku procesu dążąc do pojednania się z pokrzywdzonym i zrekompensowania mu powstałej szkody poprzez zapłatę określonej kwoty pieniężnej.

Podnosząc powyższe zarzuty, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez modyfikację i wyeliminowanie z opisu czynu przypisanego oskarżonemu, iż skutek uderzenia pięścią w twarz pokrzywdzony doznał skrzywienia przegrody nosa oraz o zmianę poprzez złagodzenie orzeczonego na podstawie art. 46 § 1 kk środka karnego obowiązku

całkowitego naprawienia szkody i zadośćuczynienia, uwzględniając nowy stan faktyczny, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego A. S. jest bezzasadna w stopniu oczywistym i jako taka nie mogła być uwzględniona. Już z samej jej treści i podniesionych zarzutów odwoławczych wynika w sposób oczywisty, że skarżący wadliwości orzeczenia Sądu I instancji upartując jedynie w przypisaniu mu spowodowania u pokrzywdzonego M. D. w wyniku zadanych ciosów skutku w postaci skrzywienia przegrody nosa i orzeczenie wobec niego w oparciu o przepis art. 46§1 kk środka karnego w nadmiernej wysokości. Oskarżony A. S. tym samym nie podważa co do zasady przebiegu zdarzenia ustalonego przez Sąd Rejonowy w Garwolinie jak też nie neguje oceny materiału dowodowego dokonanej przez ten sąd w zakresie obdarzenia wiarą poszczególnych dowodów przeprowadzonych w toku procesu. Zastrzeżenia skarżącego A. S. budzi jedynie fakt, że Sąd I instancji nie dysponując jednoznacznie w tym zakresie opinią biegłego lekarza przypisał mu skutek jego działania w postaci spowodowania u pokrzywdzonego skrzywienia przegrody nosa. Na poparcie swoich racji odwołuje się do opinii biegłych lekarzy znajdujących się w aktach sprawy, które istotnie nie wyjaśniają jednoznacznie przyczyn i teoretycznych możliwości powstania tego obrażenia i z tych okoliczności wywodzi naruszenie przez Sąd Rejonowy w Garwolinie norm prawa procesowego to jest art. 5§2 kpk, który to przepis nakazuje wszystkie nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzygać na korzyść oskarżonego. W dalszej kolejności wywodzi, że ustalenie nowego stanu faktycznego (eliminującego spowodowane przez niego skrzywienie przegrody nosa) winno skutkować obniżeniem wysokości orzeczonego środka karnego.

W ocenie Sądu Odwoławczego z żadnym z wywodów zawartych w apelacji oskarżonego A. S. nie można się zgodzić i należy je ocenić jedynie jako polemikę z prawidłowym orzeczeniem Sądu Rejonowego w Garwolinie, która wynika z jego roli procesowej oraz subiektywnej oceny materiału dowodowego, zmierzającej do ograniczenia zakresu odpowiedzialności karnej. W sprawie niniejszej niewątpliwie jest to, że w dniu 19 października 2010 roku w Z. miało miejsce zdarzenie pomiędzy oskarżonym A. S., a pokrzywdzonym M. D., w wyniku którego doszło do powstania obrażeń u tego ostatniego. Z uwagi na fakt, że skarżący we wniesionym środku odwoławczym nie neguje faktu zaistnienia zdarzenia i jego przebiegu, nie ma potrzeby odnoszenia się do tych kwestii, a

wystarczy jedynie stwierdzić, że Sąd Odwoławczy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w Garwolinie i ich ocenę. Niewątpliwie jest też i to, że podczas pierwszego badania M. D. w dniu 20

października 2010 roku w Szpitalu (...) II w G. stwierdzono jedynie złamanie kości nosa bez przemieszczenia, złamania wyrostka oczodołowego kości jarzmowej lewej, krwiak i stłuczenie okolic oczodołu lewego (dokumentacja lekarska k. 11). Powyższy wypis z karty informacyjnej szpitalnego oddziału ratunkowego nie zawiera zapisów, które wskazywałyby na istnienie u M. D. obrażeń ciała w postaci skrzywienia przegrody nosa. Takie same wnioski płyną również z treści obdukcji lekarskiej z dnia 21.10.2010 roku (k. 14) i opinii sądowo-lekarskiej (k. 18), przy czym oba te dokumenty sporządzone zostały w oparciu o zapis zawarty w historii choroby oddziału ratunkowego Szpitala w G.. Dokumentacja lekarska dotycząca stwierdzenia istnienia u M. D. skrzywienia przegrody nosa pojawia się dopiero podczas postępowania sądowego i odnosi się do listopada 2011r. kiedy to M. D. uzyskał w Szpitalu (...) w W. skierowanie na przeprowadzenie operacji skrzywienia przegrody nosa i zabieg taki został wykonany (k. 155-157). Pokrzywdzony powstanie także i tego obrażenia wiąże ze zdarzeniem będącym przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie. Dopiero zatem w fazie postępowania rozpoznawczego przed Sądem Rejonowym w Garwolinie ujawniła się całość materiału dowodowego, w szczególności dokumentacja lekarska, która odnosiła się do zdarzenia z 19 października 2010r. i która została poddana ocenie Sądu I instancji także w zakresie ustalenia jego skutków.

W ocenie Sądu Odwoławczego Sąd Rejonowy w Garwolinie zasadnie ustalił, że pokrzywdzony M. D. w wyniku przestępstwa jakiego dopuścił się A. S. doznał także skutku w postaci skrzywienia przegrody nosa. Podkreślić bowiem należy, że mimo, iż znajdujące się w aktach sprawy dowody w postaci opinii biegłych lekarzy K. Ż. (k. 184-185) i M. R. (k. 255-262, 284-286) wskazują na brak możliwości weryfikacji w chwili obecnej określenia czasu powstania u M. D. skrzywienia przegrody nosa, a w szczególności ustalenia czy istniało ono już przed zdarzeniem będącym

przedmiotem niniejszego postępowania. Jednakże oba te dowody nie wykluczają takiej możliwości, a jedynie wskazują na trudności diagnostyczne i w tym zakresie wynikające z braku specjalistycznej dokumentacji medycznej pochodzącej sprzed 19 października 2010 r., odnoszącej się wprost do stanu nosa pokrzywdzonego. Jednocześnie biegły M. R. podnosi w opinii uzupełniającej na k. 285, że na podstawie konwencjonalnych zdjęć radiologicznych wykonywanych standardowo w przypadku podejrzenia złamania kości nosa nie ma możliwości weryfikacji faktu złamania przegrody nosa, podobnie jak w przypadku dysponowania dokumentacją fotograficzną, która mogłaby jedynie pozwolić na ocenę wyglądu nosa zewnętrznego (kostnego) natomiast nie dawałaby możliwości oceny przegrody nosa. Jedynym badaniem, które pozwala na bezsporne ustalenie istnienia skrzywienia przegrody nosa jest rinoskopia przednia nosa. W sprawie niniejszej natomiast badanie takie przed datą 19.10.2010r. nie było przeprowadzone, a jedynie wykonano w szpitalu w G. standardowe zdjęcie radiologiczne, które z medycznego punktu widzenia nie są wystarczające do ustalenia istnienia skrzywienia przegrody nosa. W świetle opinii biegłych lekarzy niewątpliwie jest zaś to, że wszystkie obrażenia stwierdzone u M. D. (w tym i skrzywienie przegrody nosa) mogły powstać w wyniku urazu tępego, a więc wskutek pobicia lub upadku na podłoże. Żaden z biegłych nie wykluczył możliwości powstania skrzywienia przegrody nosa u pokrzywdzonego w wyniku zdarzenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania.

W tym stanie rzeczy ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy w Garwolinie wskazujące na to, że to A. S. spowodował u M. D. obrażenia w postaci skrzywienia przegrody nosa są uzasadnione i znajdują oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Wbrew twierdzeniom skarżącego A. S. w sprawie niniejszej nie ma zastosowania zasada określona w art. 5§2 kpk, albowiem odnosi się ona tylko i wyłącznie do takich sytuacji, gdy istniejące w sprawie wątpliwości nie dają się usunąć w toku procesu. Nie chodzi zatem o jakiegokolwiek wątpliwości, które uwidaczniają się niejako przy okazji procesu, a jedynie o te, które realnie w nim istnieją. W sprawie niniejszej takich wątpliwości nie ma. Przewód sądowy i przeprowadzony w jego toku dowód w postaci zeznań M. D. wykluczył istnienie u niego przed zdarzeniem z 19.10.2010r. skrzywienie przegrody nosa, a został on pozytywnie oceniony przez Sąd I instancji. Ocena Sądu Rejonowego w Garwolinie poprzedzona została logicznym wywodem myślowym i uwzględniła wskazania wiedzy oraz doświadczenia życiowego, co powoduje, że ma ona charakter swobodny i jako taka korzysta z ochrony przewidzianej w art. 7 kpk. Nie jest bowiem zadaniem Sądu w ramach rozpoznawania sprawy mnożyć pojawiające się w niej wątpliwości, a je usuwać. Słusznie zatem na rozprawie w dniu 24 lipca 2013r. (k. 309) tenże Sąd oddalił wnioski dowodowe zawarte w piśmie procesowym na k. 303-306, gdyż w istocie zmierzały one do przedłużenia postępowania karnego, bądź też nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Zbędne było bowiem w realiach niniejszej sprawy gromadzenie wszelkiej dokumentacji lekarskiej dotyczącej pokrzywdzonego w sytuacji, gdy stwierdził on, że przed 19.10.2010r. nie leczył się laryngologicznie (k. 308). Dysponując zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym Sąd I instancji zasadnie ustalił, że w wyniku przestępstwa jakiego dopuścił się A. S. pokrzywdzony w niniejszej sprawie M. D. doznał także skrzywienia przegrody nosa.

W tym stanie rzeczy (wobec braku podstaw do zmiany orzeczenia w zakresie medycznych skutków działań podjętych przez A. S. w dniu 19.10.2010r. wobec marką D.), brak jest również przesłanek do uznania, że orzeczenie wobec oskarżonego środków karnych w wysokości określonej w wyroku cechuje się rażącą surowością. Sąd Odwoławczy w pełni akceptuje wysokość odszkodowania jak i zadośćuczynienia i podziela w pełni uzasadnienie Sądu I instancji odnoszące się do tej części rozstrzygnięcia. Na marginesie już tylko należy zauważyć, że sam skarżący we wniesionej apelacji wskazywał na potrzebę zmiany wymiaru środka karnego w przypadku zmiany ustaleń faktycznych w zakresie doznania przez pokrzywdzonego skrzywienia przegrody nosa. Skoro zaś apelacja skarżącego co do skutków jego działania okazała się niezasadna, to tym bardziej nie jest trafna także w odniesieniu do wysokości orzeczonych środków karnych.

Reasumując zatem, w ocenie Sądu Odwoławczego zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie jest prawidłowy i nie ujawniły się okoliczności tak w postępowaniu przed tym Sądem, jak i podczas postępowania odwoławczego, które skutecznie podważałyby ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, ocenę przeprowadzonych dowodów i rozstrzygnięcie w zakresie orzeczonej kary i środków karnych. Skarżący nie wykazał skutecznie, aby Sąd Rejonowy w Garwolinie w trakcie rozpoznawania sprawy naruszył przepisy prawa formalnego i aby mogły one mieć wpływ na treść orzeczenia, bądź też aby dokonał błędnych ustaleń faktycznych w zakresie wskazanym w apelacji. Nie może

być również mowy o nadmiernej surowości orzeczonych środków karnych, gdy zważy się, że odszkodowanie odnosi się tylko do rzeczywiście poniesionych przez pokrzywdzonego kosztów, a zadośćuczynienie jest wręcz niewielkie jeśli się weźmie pod uwagę ilość obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego i długotrwałości ich leczenia i doznany przy tych czynnościach medycznych ból i cierpienie. Konieczność zapłaty przez oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego odszkodowania i zadośćuczynienia jest zwykłą konsekwencją popełnionego przez niego czynu, a jego postawa w toku procesu i wola pojednania się z pokrzywdzonym i zrekompensowania mu powstałej szkody, została przez Sąd Rejonowy w Garwolinie w wystarczającym zakresie uwzględniona.

Mając na uwadze te wszystkie względy Sąd Odwoławczy Sąd Okręgowy w Siedlcach na podstawie art. 437§1 kpk i art. 456 kpk orzekł, jak w wyroku, rozstrzygając o kosztach postępowania odwoławczego w myśl art. 636§1 kpk.

ML/bdk